

7

Lausunto Talvivaara Sotkamo Oy:n kaivos- ja rikastustoimintaa koskevasta lupahakemuksesta

KHALL § 25

Ympäristötarkastaja
Hallintojohtaja

Talvivaara Sotkamo Oy on jättänyt 20.4.2010 valtioneuvostolle kaivos- ja rikastustoimintaa koskevan lupahakemuksen, jolla se hakee ydinenergialain (990/1987) 16 §:ssä tarkoitettua lupaa kaivos- ja rikastustoimintaan. Viitaten ydinenergia-asetuksen 63 §:ään työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa hankkeen sijainti- ja naapurikunnilta.

Hankkeessa suunnitellaan muiden metallien sivutuotteena saatavan uraanin talteenottoa ja hyödyntämistä puolituotteena. Lisäksi suunnitellaan muualta tuotavien päämetallituotteiden sisältämän uraanin talteenottoa. Uraani tuotettaisiin yellow cake -asteelle (uraanioksidit), ja arvioitu tuotantomäärä olisi 350-500 tonnia uraania vuodessa.

Lupahakemus liitteinen on nähtävillä virka-aikana 1.12.2010 - 31.3.2011 Sotkamon kunnanvirastossa ja naapurikuntien kunnanvirastoissa. Lisäksi hakemus ja muut hakemuksen käsittelyyn liittyvät asiakirjat ovat nähtävissä elinkeinoministeriön internetsivuilla osoitteessa www.tem.fi. Asiakirjat ovat nähtävissä myös kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokouksissa kokouspaikalla.

Hankkeesta tiedottamiseksi Talvivaara Sotkamo Oy on laatinut ydinenergialain 13 §:n edellyttämän, hanketta esittelevän yleispiirteisen selvityksen, jonka asianmukaisuuden ministeriö on tarkastanut. Selvitystä on yleisesti saatavilla Talvivaara Sotkamo Oy:n toimipisteistä Espoossa ja Sotkamossa. Selvitys on jaettu Kajaanin kaupungin, Sotkamon kunnan sekä näidenlähiympäristön talouksiin. Yleispiirteinen selvitys on nähtävissä myös ministeriön internetsivuilla osoitteessa www.tem.fi.

Ydinenergialain 13 §:n edellyttämä julkinen kuulemistilaisuus järjestettiin Sotkamossa Tenetin koululla 26.1.2011.

Hakemuksesta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon tai ministeriön viralliseen sähköpostioistteeseen viimeistään 31.3.2011 mennessä. Lupahakemusta koskeva kunnan lausunto pyydetään toimittamaan ministeriölle samoin 31.3.2011 mennessä.

Ydinenergialain 12 §, joka tosin käsittelee ydinlaitosta koskevan periaatepäätöksen hakemista, määrää, että on pyydettyä lausunto mm. sijaintikunnan kunnanvaltuustolta ja naapurikunnilta. Asian periaatteellisen merkityksen kannalta on perusteltua, että sijaintikunnan osalta lupahakemuksesta lausunnon antaa valtuusto.

Ministeriö toivoo, että kunta toisi lausunnoissaan esille ne ydinenergialain

mukaiseen kaivos- ja rikastustoimintaan liittyvät seikat, joilla on merkitystä kunnan tai sen asukkaiden kannalta ja jotka valtioneuvoston tulisi ottaa huomioon harkitessaan lupapäätöksen tekemistä.

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että Sotkamon kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Talvivaaran kaivoksen hyödyntämien metallien tuotannolla on erittäin suuri taloudellinen, yhteiskunnallinen ja elinkeinopoliittinen merkitys Sotkamon kunnalle ja koko Kainuun maakunnalle. Suunniteltu metallien sivutuotteena saatavan uraanin talteenotto on nähtävä osana kaivostoiminnan kokonaisuutta, jossa maaperän ainesosien hyödyntäminen on nykyistä laajempaa.

Sotkamon kunnan näkemyksen mukaan on perustellumpaa ottaa uraani hallitusti talteen ja käyttää hyväksi kuin pitää sitä ikään kuin jätteenä, joka kuitenkin on käsiteltävä jonkinlaisessa prosessissa. Kun uraani otetaan talteen, se saadaan osaksi maan energiantuotantoa, joka hyödyttää koko maan teollisuutta ja kotitalouksia.

Sotkamon kunnanhallitus on antanut 17.12.2010 lausunnon Talvivaaran uraanin talteenoton ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Sen mukaisesti Sotkamon kunta hyväksyy sen, että Talvivaarassa otetaan talteen vain sen alueella sivutuotteena saatava uraani. Alueelle ei saa tuoda käsiteltäväksi ulkopuolelta tuotavia uraanipitoisia aineksia.

Sotkamon kunnanhallitus korostaa Talvivaara Oy:n omaa vastuuta valvonnassa, turvallisuudessa ja talteenotto-prosessin kierron toteuttamisessa täysin suljettuna. Nyt jo toiminnassa olevassa metallien talteenotto-prosessissa on syntynyt merkittäviä rikkivedystä aiheutuvia hajuhaittoja laajoillakin alueilla. On varmistettava, että hajuhaitat eivät lisäänty ja että yhtiö saa olemassa olevat hajuhaitat hallintaan.

Tuotantoprosessissa ilmenevillä haitoilla on merkitystä kunnan imagoon. Siksi yksittäisetkin haitat on saatava kuriin eikä uraanin talteenotto saa aiheuttaa uusia ongelmia. Erityistä huomiota on kiinnitettävä vesistövaikutuksiin, sillä hankealueen alapuolisten vesistöjen rannoilla on runsaasti loma- ja pysyvää asutusta. Matkailu ja kaikki muutkin elinkeinot, joissa puhdas luonto on tärkeä tekijä, reagoivat herkästi ihmisten mielikuviin. Mielikuvat syntyvät faktoista: kun tuotantoprosessi ei aiheuta haittoja, muille elinkeinoille ei muodostu haittoja mielikuvien perusteella.

Sotkamon kunta puoltaa Talvivaara Sotkamo Oy:n uraanin talteenottoa koskevan lupahakemuksen hyväksymistä sillä edellytyksellä, että hanke täyttää Säteilyturvakeskuksen ympäristö- ja turvallisuuskriteerit sekä kaikki ydinenergialain ja -asetuksen ja muiden ao. säädösten ja määräysten uraanin talteenottoa koskevat ehdot täysimääräisesti ja ehdottomasti kaikilta osin.

Kunnanhallitus
Päätös

Käydyin keskustelun jälkeen kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi

kunnanjohtajan ehdotuksen.

_____

Otteet

Kunnanvaltuusto

_____

KVALT

Päätös